

PIERWSZY
SYNOD DIECEZJI
ZIELONOGÓRSKO-GORZOWSKIEJ

MATERIAŁY DUSZPASTERSKIE
NA ETAP PRZYGOTOWAWCZY

CZEŚĆ III

*Parafia jako środowisko wzrastania
w chrześcijańskim powołaniu każdego wierzącego*

Zielona Góra 2017

MSZA TRZECIEJ NIEDZIELI SYNODALNEJ

19 listopada 2017 r. – XXXIV Niedziela Zwykła

Szkic homilii

Za nami już dwie niedziele synodalne i dwa spotkania Parafialnego Zespołu Synodalnego. Także nasza parafia jest żywą częścią Kościoła diecezjalnego i także nasza modlitwa, rozważanie i głos naszej wspólnoty są włączone w synod, wspólną drogę, którą Pan prowadzi swój Kościół. Dziś pójdziemy tą drogą dalej.

Biblijne źródło: Przypowieść o talentach (Mt 25, 14-30)

To niezwykle, jak każdy z nas jest przez Boga obdarowany. Każdy otrzymał inne talenty – tak, jak Bóg chciał. Nie byłoby dobrze, gdybyśmy wszyscy wykonywali te same zadania. Potrzebny jest sprzedawca, kierowca, krawcowa, urzędnik, gospodyni, policjant, mechanik, osoba duchowna. Każdy w świecie ma swoją misję do spełnienia.

Jezus, kierując do nas przypowieść o bogatym człowieku, który swój majątek przekazał sługom, by nim rozporządzali, zwraca naszą uwagę najpierw na to, że wszystko, co mamy, otrzymaliśmy w darze od Boga. Często o tym zapominamy sądząc, że jesteśmy samowystarczalni. „Cóż masz, czego być nie otrzymał?” – pyta św. Paweł Apostoł Koryntian (1 Kor 4, 7). Dzisiejsze słowo, które Bóg do nas kieruje, jest dobrą okazją, by uświadomić sobie, jak bardzo Bóg mnie obdarował. Może warto zapytać się: Jakimi darami dzisiaj służę innym w domu, w pracy, wobec przyjaciół. Do wielu rzeczy być może jestem przyzwyczajony. Warto dzisiaj zobaczyć to wszystko, co otrzymałem.

Kiedy spojrzymy na ludzi wokół siebie, zobaczymy, że razem możemy wiele dokonać, wykorzystując swoje uzdolnienia dla wspólnego dobra. Nie

ulega wątpliwości, że przyjdzie czas rozliczenia i trzeba będzie zdać rachunek z tego, jak rozporządzałem otrzymanym majątkiem. Nie zakopujmy naszych talentów! Może warto, byśmy dzisiaj zapytali siebie: jak mogę swoje uzdolnienia wykorzystać na rzecz swojej parafii, naszego wspólnego dobra?

Nieco teologii: Każdy jest osobiście powołany w Kościele

Jednak ewangeliczny talent można też interpretować głębiej – jako powołanie, dar, łaskę, indywidualne wezwanie, jakie Chrystus kieruje do każdego wiernego. „Różne są dary łaski, lecz ten sam Duch; różne też są rodzaje posługiwania, ale jeden Pan; różne są wreszcie działania, lecz ten sam Bóg, sprawca wszystkiego we wszystkich” (1 Kor 12, 4-6) – czytamy w 1 Liście św. Pawła Apostoła do Koryntian. Zróżnicowana ilość talentów, jakie bohater przypowieści rozdaje swoim sługom, nie mówi, że Bóg jest dawcą niesprawiedliwym, ale że każdemu daje według innego porządku. Zapewnienie „Wystarczy ci mojej łaski” (2 Kor 12, 9) dane św. Pawłowi dotyczy każdego z nas. Każdy otrzymuje „wystarczająco”, choć każdy inaczej. Tak rozumiany dar jest również zobowiązaniem. Kościół jest wspólnotą ludzi obdarowanych, ale jednocześnie wspólnotą ludzi odpowiedzialnych za obdarowanie. Osobiste powołanie w Kościele polega na rozpoznaniu własnych darów duchowych i ich rozwijaniu dla dobra wspólnoty Kościoła i własnego zbawienia.

W stronę synodu: Parafia jako przestrzeń realizacji darów duchowych

Przestrzenią realizacji darów duchowych jest parafia. Tutaj można je „puścić w obieg” niczym talenty z przypowieści. Parafia dysponuje środkami, które pozwolą na pomnożenie darów: słowo Boże, które jest światłem i drogowskazem; liturgia, która daje doświadczenie życia Bożego; wspólnota, w której wyznawca Chrystusa nie czuje się osamotniony w swojej wierze. W duchu odpowiedzialności za zbawienie własne i innych trzeba sobie postawić pytanie o „jakość” oferty, z jaką parafia wychodzi do swoich wiernych. Jak

sprawowana jest Eucharystia? Jak głoszone jest słowo Boże? Czy parafia wystarczająco korzysta z możliwości, jakie daje liturgia, sprawowanie sakramentów, ale także paraliturgia czy pobożność ludowa? Czy nie należy w tej ofercie dokonać zmian? Być może parafia niewystarczająco odpowiada na duchowe oczekiwania wiernych, np. w odniesieniu do duszpasterstwa biblijnego. Czy parafia jest bankiem, gdzie można mnożyć własne talenty – dary duchowe? Wszystkie te pytania należy jednak postawić nie w modelu usługowym (klient – usługodawca), ale w modelu opartym na współodpowiedzialności. Nie są to bowiem pytania postawione jedynie wobec „kadry menadżerskiej”, to jest proboszcza, wikariuszy i świeckich współpracowników parafii takich jak katecheci, organiści, zakrystianie, nadzwyczajni szafarze Komunii itp. Każdy musi je postawić sobie, parafrazując znaną maksymę prezydenta J.F. Kennedy’ego: „Nie pytaj, co parafia może zrobić dla ciebie, ale co ty możesz dla niej zrobić”. „Jakość” parafii i jej duchowej oferty zależy od wszystkich jej członków, choć w zróżnicowanym stopniu.

Możliwości rozwoju chrześcijańskiego powołania w naszej parafii oraz pomoc, jakiej możemy się spodziewać i którą chcielibyśmy otrzymać w tej dziedzinie ze strony diecezji – to także tematy spotkania Parafialnego Zespołu Synodalnego.

Modlitwa powszechna

Do Boga, który hojnie obdarza darami wszystkich ludzi według ich potrzeb zanieśmy pokorne błagania.

1. Boże, który gromadzysz swój lud i prowadzisz go, prosimy Cię za naszego biskupa Tadeusza i za wszystkich wiernych Kościoła zielonogórsko-gorzowskiego, aby na synodalnej drodze uważnie wsłuchiwali się w głos Twojego Ducha.
2. Boże, który jesteś źródłem jedności, prosimy Cię, za narody pogrążone w wojnach i konfliktach, aby zapanował w nich pokój i wzajemne zrozumienie.
3. Boże, który zawsze jesteś przy nas, prosimy, aby ubodzy i cierpiący nie byli pozbawieni serca i pomocy materialnej.
4. Boże, który dajesz życie wieczne, prosimy Cię za zmarłych, (a szczególnie za N i N polecanych w tej mszy św.), aby mogli wejść do Twojej radości.
5. Boże, który się nami opiekujesz, prosimy Cię za nas obecnych na dzisiejszej Eucharystii, abyśmy potrafili odkrywać złożone w nas dary i gorliwie służyć nimi drugiemu człowiekowi.

Boże, który ubogacasz ludzi różnymi darami, aby służyli innym swą pracą i życiem, prosimy Ciebie, wysłuchaj nas i spraw, abyśmy pomnażając otrzymane dary zasłużyli na wejście do radości nieba. Przez Chrystusa Pana naszego.

Modlitwa synodalna (przed błogosławieństwem końcowym)

Święci Bracia Męczennicy z Międzyrzecza, ogarnięci Bożą Miłością oddaliście życie dla Chrystusa, świadcząc o prawdzie Ewangelii. Niech Wasze wstawiennictwo nam wyprosi dar Ducha i łaskę przemiany, aby zbawcza moc Chrztu świętego kierowała naszą służbą w Kościele. Pomóżcie nam zachować czujność, wypraszać łaskę modlitwy, i wspierajcie w składaniu świadectwa. Chcemy służyć Chrystusowi w potrzebujących i podejmować odpowiedzialność za sprawy publiczne. Niech Wasza odwaga pociągnie małodusznych i umocni słabych, a wszystkich uwolni od lęku przed mocami ciemności i potęgami tego świata. Waszemu wstawiennictwu powierzamy Synod Zielonogórsko-Gorzowskiego Kościoła, by gorejące pochodnie Męczenników prowadziły go ku nowym czasom. Niech Bóg, w swoim wielkim miłosierdziu, pochyli się nad naszą słabością i obdarzy łaską nawrócenia, a zebrany na Synodzie Kościół zajaśnieje pięknem Oblubienicy Chrystusa, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.

NABOŻEŃSTWO PO TRZECIEJ NIEDZIELI SYNODALNEJ

TALENTY

ADORACJA NAJŚWIĘTSZEGO SAKRAMENTU

Pieśń na wystawienie

Wprowadzenie

Panie Jezu! Wierzymy z całego serca, że jesteś obecny tu pośród nas w Najświętszym Sakramencie. Pragniemy dziś klęcząc przed Tobą, w sposób szczególny umocnić naszą wiarę. Ufni w moc modlitwy, chcemy prosić w intencji przygotowań do naszego synodu diecezjalnego. Aby światło Twego Ducha i potrzebne dary towarzyszyły nam w tym przygotowaniu i służyły odnowie i umocnieniu wiary, miłości oraz nadziei w naszych wspólnotach. Niech dary i talenty, które Ty złożyłeś w każdym z nas posłużą dobru Kościoła. Wsłuchując się w Twoje słowo, poprzez które mówisz do nas, prosimy pomóż nam odkryć w jaki sposób możemy służyć Twojemu Kościołowi.

Ewangelia: Mt 25, 14-30

Podobnie też [jest z królestwem niebieskim] jak z pewnym człowiekiem, który mając się udać w podróż, przywołał swoje sługi i przekazał im swój majątek. Jednemu dał pięć talentów, drugiemu dwa, trzeciemu jeden, każdemu według jego zdolności, i odjechał. Zaraz ten, który otrzymał pięć talentów, poszedł, puścił je w obrót i zyskał drugie pięć. Tak samo i ten, który dwa otrzymał; on również zyskał drugie dwa. Ten zaś, który otrzymał jeden, poszedł i rozkopawszy ziemię, ukrył pieniądze swego pana. Po dłuższym czasie powrócił pan owych sług i zaczął rozliczać się z nimi. Wówczas przyszedł ten, który otrzymał pięć talentów. Przyniósł drugie pięć i rzekł: „Panie, przekazałeś

mi pięć talentów, oto drugie pięć talentów zyskałem”. Rzekł mu pan: „Dobrze, sługo dobry i wierny! Byłeś wierny w rzeczach niewielu, nad wieloma cię postawię: wejdź do radości twego pana!” Przyszedł również i ten, który otrzymał dwa talenty, mówiąc: „Panie, przekazałeś mi dwa talenty, oto drugie dwa talenty zyskałem”. Rzekł mu pan: „Dobrze, sługo dobry i wierny! Byłeś wierny w rzeczach niewielu, nad wieloma cię postawię: wejdź do radości twego pana!” Przyszedł i ten, który otrzymał jeden talent, i rzekł: „Panie, wiedziałem, żeś jest człowiek twardy: chcesz żąć tam, gdzie nie posiałeś, i zbierać tam, gdzieś nie rozsypałeś. Bojąc się więc, poszedłem i ukryłem twój talent w ziemi. Oto masz swoją własność!” Odrzekł mu pan jego: „Sługo zły i gnuśny! Wiedziałeś, że chcę żąć tam, gdzie nie posiałem, i zbierać tam, gdzieś nie rozsypałeś. Powinieneś więc być oddać moje pieniądze bankierom, a ja po powrocie byłbym z zyskiem odebrał swoją własność. Dlatego odbierzcie mu ten talent, a dajcie temu, który ma dziesięć talentów. Każdemu bowiem, kto ma, będzie dodane, tak że nadmiar mieć będzie. Temu zaś, kto nie ma, zabiorą nawet to, co ma. A sługę nieużytecznego wyrzucicie na zewnątrz - w ciemności! Tam będzie płacz i zgrzytanie zębów”.

Rozważanie

Ta wysłuchana przed chwilą ewangeliczna przypowieść o talentach uświadamia nam naszą osobistą odpowiedzialność za dary, którymi nas obdarzyłeś, Panie. Dary, które mamy nie tylko zatrzymać dla siebie, ale którymi mamy się dzielić z innymi. Te dary, talenty, które złożyłeś w naszym życiu, mają przynosić nam dobre owoce. Z obdarowania, które w nas złożyłeś, powinni korzystać również ci wszyscy, których stawiasz na drodze naszego życia, z którymi żyjemy w rodzinie, spotykamy się w pracy, w zaangażowaniu

społecznym oraz na odpoczynku, czy modlitwie. Gospodarz z dzisiejszej przypowieści liczy się ze zdolnościami sług; ma do nich zaufanie, ale też zachowuje roztropność: rozdziela swój majątek stosownie do możliwości każdego z nich. Nie powierza swoich dóbr każdemu słudze w równych częściach. Dobrze wie, jakie zdolności ma każdy z nich.

Panie Jezu, Ty również obdarzasz każdego z nas różnymi talentami, zdolnościami, ufając nam, że ich nie zmarnujemy, ale wykorzystamy dla dobra: naszego i naszych bliźnich.

Postawa sług, którzy rozmnożyli przyjęte talenty jest wyrazem ich wdzięczności za otrzymany dar, który umieli docenić. Bo talent, dar Boży – to coś co się otrzymuje, aby go rozwinąć i nim służyć innym; talentu nie można „kupić”. Jest on łaską, darem darmo nam danym.

Ale ta przypowieść jest także dla nas przestrożą, kiedy słyszymy, co stało się z tym sługą, który otrzymał jeden talent i go nie pomnożył. Sługę, który nie troszczył się o to, co stanie się z własnością gospodarza i zlekceważył jego postanowienie, spotkała kara. Został ukarany za to, że będąc sługą, postąpił wbrew woli swego pana, nie przejął się powierzonym mu zadaniem. Nie uczynił tego daru swoim, nie docenił go. Stąd płynie dla nas nauka: tak jak po powrocie gospodarz wynagrodził trud pracowitych sług, a wyciągał konsekwencje, co do leniwego, tak stanie się z nami.

Jesteśmy zaproszeni do czujności, a czuwać, to znaczy być wiernym, aktywnym, nie poddawać się pokusie lenistwa. Nasze życie jest niezwykłym darem, który otrzymaliśmy od Ciebie Panie. Dlatego przyjmujemy ten dar z wielką wdzięcznością. Przez swoje zaangażowanie w budowanie relacji z Tobą i drugim człowiekiem, pragniemy rozwijać ten dar i różne talenty jakie dałeś każdemu z nas. A jako ludzie wierzący w sposób szczególny pragniemy

rozwijać w nas dar wiary, który otrzymaliśmy na chrzcie świętym, aby owocował on dla dobra naszych sióstr i braci oraz całego Kościoła coraz większą nadzieją i miłością.

Dziękuję Tobie za ten talent, dar wiary, którą mam strzec i nią się dzielić. Za dar nadziei, którą mam wzbudzać też w sercach innych. Dar miłości, którą mam obdarzać innych.

Poprzez to słowo wzywasz mnie Panie do wykorzystywania okazji, aby czynić dobro.

Dlatego klęcząc przed Najświętszym Sakramentem postawmy sobie pytanie:

Co robimy z darami, które otrzymaliśmy?

Czy potrafię być wdzięczny za otrzymane dary?

Czy doceniam to, co otrzymałem i otrzymuje?

Drugi człowiek, jest także darem. Jak układają się moje relacje z drugim człowiekiem?

Czy potrafię świadczyć o darze wiary przed innymi?

Jakimi darami mogę służyć we wspólnocie, którą jest moja parafia?

10-15 minut ciszy

Pieśń

Panie Jezu! Wierzymy, że również dzisiaj poprzez swoje słowo i obecność w Najświętszym Sakramencie pragniesz obdarowywać nas swoimi darami. Umocnij nas łaską abyśmy umieli rozpoznawać te dary, pomnażać je i być pełnymi gotowości do służenia nimi.

Dlatego wołamy:

PROSIMY, WYŚLUCHAJ NAS, PANIE

- Abyśmy powołanie, którym nas obdarzyłeś, mogli dobrze wypełnić;
- Aby Kościół był zawsze dla ludzi widzialnym znakiem istnienia nadprzyrodzonych wartości;
- Aby pasterze kościoła nieustannie pomagali nam rozwijać udzielone przez Ciebie dary; Abyśmy darami, które otrzymaliśmy potrafili służyć dla dobra Kościoła i bliźnich;
- Abyśmy przez modlitwę, słuchanie słowa Bożego i życie sakramentalne umiejętnie wzrastali w wierze, stając się oparciem i świadkami dla innych;
- Abyśmy umieli słuchać dobrych natchnień i mieli siłę iść za nimi;
- Abyśmy zawsze potrafili współpracować z łaską Bożą dla zbawienia naszego i naszych bliźnich;

Tajemnica różańca

Pieśń

Święty Jan Paweł II będąc w Polsce w 1999 r. wypowiedział takie słowa: „Panie, zostań z nami! Spotkaliśmy Cię na długiej drodze naszych dziejów. Spotkali Cię przodkowie nasi z pokolenia na pokolenie. Umacniałeś ich Twoim słowem przez życie i posługę Kościoła. Panie zostań z tymi, którzy po nas przyjdą! Pragniemy tego, abyś był z nimi, tak jak z nami byłeś. Pragniemy tego i oto Cię prosimy. Zostań i pomagaj nam stale kroczyć tą drogą, która prowadzi do domu Ojca. Zostań z nami w Twoim słowie – w tym słowie, które staje się

Sakramentem: Eucharystią Twojej obecności. Pragniemy słuchać Twojego słowa i wypełniać je. Pragniemy mieć udział w błogosławieństwie” (Pelplin, 9 czerwca 1999 r.).

Pieśń na błogosławieństwo

TRZECIE SPOTKANIE PARAFIALNEGO ZESPOŁU SYNODALNEGO

Powitanie uczestników i zagajenie

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

W homilii wygłoszonej w ramach trzeciej Niedzieli Synodalnej była mowa o parafii jako środowisku duchowego wzrostu. W trakcie naszego dzisiejszego spotkania spróbujemy wspólnie podjąć głębszą refleksję nad tym zagadnieniem. Zastanowimy się, jakie środki duchowego wzrostu i rozwoju życia chrześcijańskiego oferuje wiernym nasza parafia.

Modlitwa

Podstawowym środkiem wzrostu duchowego jest praktykowanie modlitwy osobistej i wspólnotowej.

- 1. Czy jako parafia posiadamy wiedzę na temat praktykowania modlitwy osobistej przez naszych wiernych? Jak często nasi parafianie się modlą? Jak wygląda ich osobista modlitwa? Czy jest to zwyczajny pacierz, czy też może praktykują oni również inne formy modlitwy (szczególnie tzw. modlitwę myślną, np. medytację tekstu Pisma św.)?*
- 2. Czy wierni praktykują wspólną modlitwę w rodzinie?*
- 3. W jaki sposób parafia uczy wiernych modlitwy? Czy może zadanie to pozostawia wyłącznie rodzicom, którzy powinni uczyć modlitwy swoje dzieci? Obecnie w wielu rodzinach to zadanie nie jest wypełniane. Czy w związku z tym parafia proponuje jakąś formę szkoły modlitwy dla różnych grup wiernych (dzieci, młodzieży, dorosłych)?*
- 4. Czy nabożeństwa okresowe w parafii (np. nabożeństwa różańcowe w październiku) są wykorzystywane jako środki wychowywania wiernych do*

praktykowania modlitwy osobistej? Jaka jest frekwencja na tych nabożeństwach? Jeśli jest niezadowalająca, to jak ją poprawić?

5. *Czy mamy jakieś pomysły na wprowadzenie w parafii innych narzędzi służących uczeniu wiernych modlitwy?*

Sakramenty

Ważnym narzędziem wzrostu duchowego są sakramenty, a szczególnie sakrament pokuty i pojednania oraz Eucharystia.

1. *Jak w parafii wygląda uczestnictwo wiernych we mszy św. w niedzielę i święta? Jaki procent parafian uczestniczy we mszy św. w dni powszednie?*
2. *Jaki procent parafian przystępuje regularnie do Komunii św.?*
3. *Czy liturgia, a zwłaszcza liturgia niedzielna i świąteczna, jest w naszej parafii dobrze przygotowana (odpowiednia liczna ministrantów właściwie przygotowanych dopełnienia swojej posługi, lektorzy, kantor, organista i osoba prowadząca śpiew...)? Czy nasi parafianie chętnie angażują się w posługi liturgiczne? Jeśli tak nie jest, to w jaki sposób można by to zmienić?*
4. *Jaki procent parafian spowiada się regularnie raz w miesiącu? Ilu korzysta ze spowiedzi tylko przed ważniejszymi świętami kościelnymi (1-3 razy w roku)? Ilu spowiada się tylko raz na kilka lat, przy okazji ważniejszych wydarzeń religijnych w rodzinie (ślub, chrzest dziecka, pogrzeb bliskiej osoby itp.)? Ilu parafian w ogóle się nie spowiada?*
5. *Czy w parafii są zapewnione odpowiednie warunki do godnego sprawowania sakramentu spowiedzi (konfesjonały zapewniające dyskrecję, dogodne dla wiernych godziny sprawowania tego sakramentu...)? Jeśli w tej dziedzinie dostrzegamy jakieś braki, to jakie zmiany proponujemy?*

Lektura Pisma św. i przepowiadanie

Do wzrostu wiary konieczne jest regularne karmienie się Słowem Bożym.

- 1. Czy nasi parafianie czytają Pismo św. (chodzi o lekturę osobistą – poza liturgią)? Jak duża grupa to czyni? Jak można by zachęcić większą grupę wiernych do czytania Pisma św.?*
- 2. Czy homilie głoszone podczas mszy pomagają wiernym w duchowym wzroście? Czy przekazywane treści są przez wiernych uznawane za istotne i pomocne? Jakich treści brakuje? Co należałoby zmienić w tej dziedzinie?*
- 3. Jak oceniamy poziom i skuteczność prowadzonej w szkołach nauki religii? Jej zasadniczym celem powinno być dostarczenie uczniom solidnej wiedzy na temat wiary i Kościoła. Czy szkolne lekcje religii spełniają to zadanie? Co należałoby zmienić w tej dziedzinie, aby ten cel lepiej zrealizować?*
- 4. Jak oceniamy poziom i skuteczność katechezy parafialnej (przygotowanie do sakramentów)? Czy pomaga ona wiernym we wzroście w życiu wiary? Jakie braki dostrzegamy w tej dziedzinie? Co należałoby zmienić?*

Zakończenie i modlitwa końcowa

Kończymy trzecie spotkanie naszego Parafialnego Zespołu Synodalnego. Dziękuję wszystkim za obecność i za aktywny udział w spotkaniu poprzez udział w dyskusji. Wnioski z naszych obrad zostaną przekazane do Sekretariatu synodu za pośrednictwem sekretarza. Na koniec pomódlmy się za naszą diecezję i za parafię. Prośmy o to, by stawały się one coraz bardziej środowiskami sprzyjającymi duchowemu wzrastaniu wszystkich wiernych. W tej intencji odmówmy Modlitwę Synodalną do Pięciu Braci Międzyrzeckich:

Święci Bracia Męczennicy z Międzyrzecza, ogarnięci Bożą Miłością oddaliście życie dla Chrystusa, świadcząc o prawdzie Ewangelii. Niech Wasze wstawiennictwo nam wyprosi dar Ducha i łaskę przemiany, aby zbawcza moc Chrztu świętego kierowała naszą służbą w Kościele. Pomóżcie nam zachować czujność, wypraszać łaskę modlitwy, i wspierajcie w składaniu świadectwa. Chcemy służyć Chrystusowi w potrzebujących i podejmować odpowiedzialność za sprawy publiczne. Niech Wasza odwaga pociągnie małodusznych i umocni słabych, a wszystkich uwolni od lęku przed mocami ciemności i potęgami tego świata. Waszemu wstawiennictwu powierzamy Synod Zielonogórsko-Gorzowskiego Kościoła, by gorejące pochodnie Męczenników prowadziły go ku nowym czasom. Niech Bóg, w swoim wielkim miłosierdziu, pochyli się nad naszą słabością i obdarzy łaską nawrócenia, a zebrany na Synodzie Kościół zajaśnieje pięknem Oblubienicy Chrystusa, który żyje i króluje na wieki wieków. Amen.